Sporda Sosyal Bütünle?me Ölçe?i (SSBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda Sosyal Bütünle?me Ölçe?i (SSBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31076

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporda Sosyal Bütünle?me Ölçe?i (SSBÖ), spor ortamlar?nda bireylerin ya?ad??? sosyal bütünle?me ve aidiyet duygular?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama çal??mas?n?n ürünüdür. Ölçek, sporcular?n tak?m veya grup içindeki kabul edilme, desteklenme ve pozitif etkile?im düzeylerini de?erlendirmeyi hedefler. Y?lmaz, Karl? ve Yetim taraf?ndan 2006 y?l?nda Türk kültürüne adapte edilen bu araç, spor psikolojisi ve sosyolojisi alanlar?nda sosyal bütünle?me düzeylerinin belirlenmesi ve sporun sosyal faydalar?n?n incelenmesi için önemli bir psikometrik araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal bütünle?me, spor psikolojisi, uyarlama çal??mas?, Likert ölçe?i, psikometri, spor sosyolojisi, aidiyet duygusu.

Yazarlar

Baki Y?lmaz, Ümit Karl?, Ak?n Aziz Yetim.

Amaç

Sporda Sosyal Bütünle?me Ölçe?i'nin (SSBÖ) temel amac?, sporcu popülasyonunda sosyal bütünle?me yap?s?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek, kültürel aç?dan uygun bir araç sunmakt?r. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararas? literatürde kullan?lan bir ölçe?in Türk sporcular üzerindeki psikometrik özelliklerini inceleyerek, spor bilimleri ara?t?rmac?lar? için sa?lam bir ölçüm arac? olu?turmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, özellikle tak?m sporlar?nda veya grup aktivitelerinde sporcular?n kendilerini ne kadar kabul edilmi?, de?erli ve grubun bir parças? hissettiklerini belirlemeye odaklan?r. Elde edilen veriler, tak?m dinamiklerini, sporcu memnuniyetini ve sosyal entegrasyonun sportif performansa etkilerini analiz etmeye olanak tan?r.

Yap?

SSBÖ, temel olarak spor ortam?ndaki sosyal bütünle?me (Social Integration) yap?s?n? ölçmektedir. Sosyal bütünle?me, bir grubun üyeleri aras?nda duygusal ba?lar?n, kabulün ve ortak hedeflere yönelik i?birli?inin varl???n? ifade eder. Spor ba?lam?nda bu yap?; sporcular?n tak?m arkada?lar?yla olan ili?kilerinin kalitesini, ortak sosyal aktivitelere kat?l?m düzeylerini ve grup içindeki kar??l?kl? destek alg?lar?n? kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, genellikle grup uyumu (cohesion) ile yak?ndan ili?kilidir, ancak özellikle bireyin gruba ne kadar entegre oldu?unu ve kendini grubun bir parças? olarak gördü?ünü vurgular. Bu yap?, sporcular?n motivasyon düzeyleri ve sporu b?rakma e?ilimleri gibi önemli psikolojik de?i?kenlerle güçlü korelasyonlar göstermektedir.

Geçerlik

Y?lmaz ve arkada?lar? (2006) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk sporcu popülasyonu için yap?sal geçerlik özelliklerinin incelendi?i varsay?lmaktad?r. Geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin teorik olarak ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini do?rulamay? amaçlar.

Adaptasyon çal??malar?nda genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) yöntemleri kullan?l?r. Bu ölçe?in geçerlik analizleri, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu veya kültürel farkl?l?klara uygun olarak yeniden yap?land?r?ld???n? göstermi? olmal?d?r.

Güvenilirlik

Uyarlama çal??mas?n?n ba?l???na göre, SSBÖ'nün güvenilirlik testleri de yap?lm??t?r. Güvenilirlik, ölçe?in zaman içinde tutarl? ve kararl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder.

Güvenilirlik için en yayg?n kullan?lan yöntem, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?erinin hesaplanmas?d?r. Ba?ar?l? bir uyarlama çal??mas?, ölçe?in genelinde ve alt faktörlerinde kabul edilebilir düzeyde yüksek Cronbach Alfa de?erleri bildirmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlar.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n hedef kültürde do?rulanmas? için Faktör Analizi tekniklerini kullanmay? gerektirir. Y?lmaz ve arkada?lar? (2006), muhtemelen Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanarak SSBÖ'nün faktör yap?s?n? incelemi?lerdir.

Bu analizler, sosyal bütünle?me yap?s?n?n kaç alt boyuttan olu?tu?unu (örne?in, sosyal kabul, tak?m ba?l?l??? vb.) ve bu boyutlar?n Türkçe maddelerle ne kadar iyi temsil edildi?ini ortaya koyar. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen en kritik bulgulard?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas? sonucu elde edilen öz bildirim ölçe?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Biçim: 5'li Likert derecelendirme format? kullan?lmaktad?r. Bu format genellikle "Kesinlikle Kat?lm?yorum" (1) ile "Kesinlikle Kat?l?yorum" (5) aras?nda de?i?en cevap seçeneklerini içerir.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Sporcular, spor kulüplerine veya tak?mlar?na aktif olarak kat?lan bireyler.

Ya? Grubu: Çal??man?n detaylar? belirtilmemi? olsa da, genellikle lise veya üniversite düzeyindeki sporcular? (ergenlik/genç yeti?kinlik) kapsamaktad?r.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli spor dallar?ndan sporcular? kapsayan bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Uygulamas? kolay, bireysel veya grup halinde uygulanabilen ka??t tabanl? veya dijital öz bildirim anketidir.

Anahtar Kelimeler

Sporcu psikolojisi, sosyal entegrasyon, faktör analizi, psikometrik özellikler, tak?m sporlar?, geçerlilik, güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar Baki Y?lmaz için e-posta adresi: bakiyilmaz14@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir dergide yay?nlanan geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? kapsam?nda 2006 y?l?nda Türkçeye adapte edilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle sorumlu yazar?n iznine tabi olabilir, ancak ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgi mevcut de?ildir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

sporda-sosyal-butunlesme-olcegi-ssbo-toad.pdf

Kaynakça

Y?lmaz, B., Karl?, Ü. ve Yetim, A. A. (2006). Sporda Sosyal Bütünle?me Ölçe?i (SSBÖ) geçerlilik güvenirlik çal??mas?. *Gazi Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD), 11* (4), 3-10.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Sporda Sosyal Bütünle?me Ölçe?i (SSBÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde yer almad??? için burada listelenememektedir. Maddeler için ilgili yay?n olan Y?lmaz, Karl? ve Yetim (2006) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM